

Minnesanteckningar från möte i SUHF:s expertgrupp för studieadministrativa frågor

Mötet ägde rum i den digitala plattformen Zoom tisdagen den 31 mars 2020.

Närvarande ledamöter/adjungerade:

Ann Cederberg, förvaltningschef, Högskolan i Kristianstad, ordförande
Christopher Sönerbrandt, enhetschef, Karolinska Institutet, verkställande ledamot
Matilda Strömberg, ordförande, Sveriges förenade studentkårer
Lotten Glans, förvaltningschef, Mittuniversitetet
Cilla Häggkvist, bitr. chef Studentavdelningen, Uppsala universitet
Brita Lundh, chef Utbildningsstöd, Högskolan i Halmstad
Jerker Dahne, chef Studentavdelningen, Stockholms universitet
Mia Oldenburg, chef Studentavdelningen, Luleå tekniska universitet
Susanne Wadsborn-Taube, avdelningschef, Universitets- och högskolerådet
Tarmo Haavisto, Lunds universitet, deltar som ordförande i Samordningsgruppen för högskoleprovet
Marie Eslon, Linköpings universitet, deltar som ordförande i Nationella bedömningsgruppen för antagning (NBA)
Christina Murray, Internationell strateg, Kungl. tekniska högskolan, adjungerad ledamot utsedd av Expertgruppen för internationaliseringsfrågor
Linda Gerén, utredare, SUHF:s kansli

Frånvarande ledamöter:

Övriga deltagare:

Andreas Sandberg, enhetschef, Universitets- och högskolerådet (punkt 2 och 4)
Kajsa Beckman, enhetschef, Kungl. Tekniska högskolan (punkt 2)
Joacim Strömblad, utredare, Rättsavdelningen, Centrala studiestödsnämnden (punkt 3)
Åsa Romsberger, systemspecialist, Centrala studiestödsnämnden (punkt 3)
Göran Behmer, systemspecialist, Centrala studiestödsnämnden (punkt 3)
Kristina Vikström, systemspecialist, Centrala studiestödsnämnden (punkt 3)
Matz-Ola Cajdert, verksamhetsexpert, Ladokkonsortiet (punkt 3)
Mauritz Danielsson, konsortiechef, Ladokkonsortiet (punkt 3)
Katarina Jonsson Berglund, chef Utbildningsstöd, Kungl. tekniska högskolan (punkt 3)

1. Inledning

a) Genomgång av dagen, mötesformalia

- i. *Välkommen*
Ordförande hälsade alla välkomna. Speciellt välkommen hälsades expertgruppens nya ledamot: Matilda Strömberg, ordförande för SFS. Alla presenterade sig. Mötesformalia gick igenom.
- ii. *Godkännande av dagordningen*
Dagordningen godkändes. Inga övriga frågor anmäldes.
- iii. *Justeringsperson*
Tarmo Haavisto utsågs till mötets justeringsperson. Brita Lundh är permanent justeringsperson för innevarande mandatperiod.
- iv. *Föregående minnesanteckningar*
Minnesanteckningarna lades till handlingarna.
Expertgruppens minnesanteckningar finns samlade på webbsidan <https://suhf.se/arbetsgrupper/expertgrupp-for-studieadministrativa-fragor/>

b) Anmälan av fattade ordförandebeslut och andra akuta åtgärder vidtagna av SUHF m.a.a. det nya coronaviruset

- i. *Samverkansgrupp samordnad antagning SUHF och UHR*
Christopher Sönerbrandt meddelade att gruppen utsågs med anledning av den akuta situationen (se [bilaga 1](#), ordförandebeslut). Gruppen arbetar för fullt, i tätt samarbete med UHR:s krisledningsorganisation för den samordnade antagningen (se vidare [punkt 2](#), nedan).
- ii. *Samverkansgrupp studiemedelsfrågor SUHF, CSN och Ladokkonsortiet*
Christopher Sönerbrandt meddelade att även denna grupp utsågs med anledning av den akuta situationen (se [bilaga 2](#), ordförandebeslut). En minnesanteckning från det första mötet då arbetet startade har skickats ut till SUHF:s medlemmar (se vidare [punkt 3](#), nedan).
- iii. *SUHF rekommendation om studieuppehåll p.g.a. arbete i sjukvården*
Rekommendationen antogs av SUHF:s presidium den 24 mars (se [bilaga 3](#)). Sveriges kommuner och regioner (SKR) har varit i kontakt med SUHF med en önskan om att underlätta för sjukvårdspersonal som studerar att kunna ta studieuppehåll och hjälpa till i vården m.a.a. smittspridningen och sjukdomen covid-19. Rekommendationen är ett led i detta.
- iv. *SUHF (lärosätenas) svar på Regeringskansliets begäran om att snabbt skala upp landets högskoleutbildningar, p.g.a. krisen i samhället*
Efter förfrågan från Regeringskansliet bad SUHF:s generalsekreterare lärosätena att på kort varsel meddela hur de ser på möjligheten att skala upp antalet platser på sommarkurser och utbildningar under hösten 2020. En stor andel av lärosätena svarade skyndsamt och svaren sammanställdes och meddelades Regeringskansliet. Sammanställningen visar att lärosätena är beredda att svara upp mot behovet i samhället genom att öka utbildningsproduktionen. Regeringen har en kort tid därefter meddelat att man föreslår en ökning av lärosätenas utbildningsanslag, för att möta ett ökat behov av utbildning och omställning på arbetsmarknaden och

därmed mildra de ekonomiska konsekvenserna av virusutbrottet. Sammantaget föreslås satsningar på utbildning vid högskolan motsvarande 9 300 fler platser 2020 (4 800 helårsstudenter) och 6 600 platser 2021 (6 600 helårsstudenter).

Fråga ställs om regeringens tidsplan för de närmare besked som behövs om de ökade anslagen till lärosätena (vissa besked dröjer till i mitten av juni) i förhållande till den tid som krävs för planering av utbildningar vid lärosätena. Expertgruppen konstaterade att denna fråga primärt inte är för expertgruppen. Expertgruppen uppmanade förvaltningscheferna i gruppen att lyfta frågan i sina nätverk och till SUHF:s presidium för en fortsatt dialog med Regeringskansliet om att skyndsamt återkomma till lärosätena med nödvändiga preciserade besked.

- v. *Extrainsatta möten med Förbunds församlingen 17 april, 8 maj och 29 maj*
Linda Gerén meddelade att SUHF har lagt in två extra möten med förbunds församlingen med fokus på den akuta situationen med smittspridning av coronaviruset. Dessutom kommer "vanliga" förbunds församlingsärenden – uppskjutna från den 18 mars – att tas under mötet den 29 maj.
- vi. *SUHF samråd med SKR om VFU-frågor i lärarutbildningar*
Linda Gerén berättade om ett möte där ledamöter ur SUHF:s arbetsgrupp för lärarutbildning träffade företrädare för Sveriges kommuner och regioner (SKR). Syftet var att diskutera hur lärarutbildningsstudenterna ska kunna fullfölja sin VFU även under rådande situation. Arbetsgruppen fortsätter att bevaka frågan.

c) Remissvar under beredning

- i. *Förslag till ändringar i UHRFS 2013:1 om grundläggande behörighet och urval*
Marie Eslon redogjorde kortfattat för förslaget samt föreslog att SUHF svarar att man "hänvisar till vad medlemslärosätena svarar".
- ii. *Förslag till ändringar i UHRFS 2019:1 om särskild behörighet*
Marie Eslon redogjorde kortfattat för förslaget och föreslog även gällande denna remiss att SUHF svarar att man "hänvisar till vad medlemslärosätena svarar". Marie kommenterade för övrigt att hon instämmer i förslagen kring grundläggande behörighet och särskild behörighet, men att det bör vara möjligt att lägga till krav på Svenska B eller Engelska B som särskild behörighet eftersom det går att uppnå grundläggande behörighet för vissa äldre grupper utan att ha motsvarande kunskaper i svenska eller engelska.
- iii. *Fusk vid antagning till högskoleutbildning - vad händer sen? (SOU2019:50)*
Tarmo Haavisto fick i uppdrag att se närmare på slutbetänkandets förslag och innehåll. Sista dag att svara är den 26 maj. Linda Gerén fick i uppdrag att undersöka om SUHF kan få förlängd svarstid.

2. Kontinuitetshantering: Den samordnade antagningen inför höstterminen 2020

a) SUHF och UHR samverkansgrupp för antagningsverksamhetens kontinuitetshantering

i. Övergripande målsättning

Christopher Sönnerbrandt berättade om den målsättning och de prioriteringar som SUHF:s samverkansgrupp och UHR:s krisledningsorganisation enats om och nu arbetar efter (se [bilaga 4](#), målbild).

ii. Lägesrapport

Christopher Sönnerbrandt och Susanne Wadsborn-Taube berättade tillsammans om hur det gemensamma arbetet att säkerställa kontinuiteten i lärosätenas och UHR:s antagningsverksamhet pågår. Båda underströk det goda samarbetet mellan lärosätena och UHR. Arbetet har de senaste veckorna varit synnerligen intensivt och består bl.a. av följande aktiviteter:

- Avstämningar sker flera gånger i veckan mellan SUHF expertgruppens verkställande ledamot och de ansvariga för UHR krisledning.
- SUHF samverkansgrupp och UHR krisledning möts varje vecka. Möten har hittills genomförts den 13, 20 och 27 mars och planerar pågå till dess krisläget är över.
- Två informationsbrev har hittills skrivits till lärosätenas SA-chefer från UHR, den 19 och 23 mars. SUHF och UHR har kommit överens om att UHR i detta läge, precis som vanligt, är navet för kommunikationen med samtliga lärosäten om den samordnade antagningen.
- UHR bjuder in till möten med lärosätenas produktionsansvariga (motsv.). Det första mötet ägde rum den 27 mars och samlade de allra flesta lärosätena.

Susanne Wadsborn-Taube berättade vidare om UHR:s krisorganisation för antagningsverksamheten. Det finns höjd beredskap att låna personal från andra avdelningar inom UHR och om det krävs även från andra myndigheter. I nuläget finns inga planerade ändringar i tidplanen för den största antagningsomgången HT2020.

b) UHR och SUHF möte med Utbildningsdepartementet den 25 mars

Christopher Sönnerbrandt och Susanne Wadsborn-Taube redogjorde för mötet som bl.a. handlade om hur läget ser ut för den samordnade antagningen inför höstterminen 2020 och vad som är möjligt att genomföra i dagens situation.

SUHF framförde under mötet att det enskilt viktigaste i detta läge är att se till att sistaårseleverna blir klara med sina gymnasieutbildningar (med uppfyllda och examinerade lärandemål) och att de får gymnasieexamen i tid. Denna stora grupp unga (19-åringar) behöver fullständiga gymnasiebetyg för att vara behöriga för högskolestudier till hösten samt även att kunna få ett meritvärde för att i förekommande fall kunna konkurrera i urvalsgruppen betyg. För den stora majoriteten av utbildningarna räcker det att sökande uppfyller kraven på behörighet, eftersom det på flertalet utbildningar finns plats för alla som anmäler sig. UHR instämde.

Dessutom framförde SUHF och UHR enhälligt en önskan om att inte röra urvalsreglerna i dagsläget, detta trots att vårens högskoleprov har ställts in. Det skulle innebära en stor risk att i detta läge göra en snabb ändring vars konsekvenser ingen hinner utreda tillräckligt. Genom att noggrant följa hur denna antagningsomgång påverkas av bl.a. det inställda högskoleprovet kan man inför kommande år få fram väl genomarbetade förslag på möjliga justeringar som sektorn då bör ges möjlighet att ta ställning till.

UHR avrådde vidare bestämt från att genomföra en extra antagningsomgång för sommarterminen 2020, detta eftersom det kan riskera genomförandet av antagningen till höstterminen 2020.

c) Beredskap att bistå varandra vid tillfällig arbetsanhopning eller personalbrist

Andreas Sandberg uppmuntrade alla lärosäten att i detta läge hjälpas åt i så stor utsträckning som möjligt. Det innebär även att fortsätta lära upp nya personer i antagningsarbetet. I dagsläget fungerar arbetet bra och hjälpsamheten är stor.

d) Högskoleprovet

UHR ställde in vårens högskoleprov med anledning av Folkhälsomyndighetens rekommendationer som följd av det rådande läget med smittspridning av coronaviruset. Susanne Wadsborn-Taube redogjorde för den hantering som UHR har haft av frågan. Tarmo Haavisto berättade om konsekvenserna som exempelvis handlar om de kostnader för genomförandet som UHR och lärosätena har trots att provet ställts in, återbetalning av anmälningsavgiften till provet, mm.

e) BEDA och gymnasiebetygen sommaren 2020

Andreas Sandberg meddelade att UHR har en dialog med Skolverket i frågan. En beredskap finns för en viss försening av gymnasiebetygen. Det är i detta läge särskilt viktigt att säkerställa att den nationella betygsdatabasen (BEDA) fungerar väl och att gymnasiebetygen strikt rapporteras den vägen, så att de inte börjar lämnas in på papper.

f) TISUS, TOEFEL m.fl. meriter

TISUS är ett prov i Svenska för grundläggande behörighet till högskolestudier. Jerker Dahne berättade att Stockholms universitet enligt sitt regleringsbrev har regeringens uppdrag att ansvara för provet som årligen genomförs vid sex universitet i Sverige. Med anledning av virusutbrottet har Stockholms universitet skyndsamt utrett förutsättningarna att genomföra vårens prov och beslut ska fattas den 3 april av universitetets rektor. Det är i dagsläget sannolikt att vårens prov ställs in, men undantag för ett mindre antal muntliga rester som kan genomföras online. Stockholms universitet återkommer med detaljerad information när beslutet är fattat.

Andreas Sandberg berättade att UHR bevakar händelseutvecklingen vad gäller internationella TOEFEL-test (Engelska), nordiska betyg, mm.

g) Konstnärliga prov och andra lokala prov

Christopher Sönerbrandt redogjorde för förutsättningarna för lokalt beslutade prov och de frågor som har uppstått i den rådande situationen. Det förekommer en mängd olika slags prov som används vid antagning, och i många fall har proven fått ändrade förutsättningar i och med virusutbrottet.

När det gäller de anpassningar av formerna för konstnärliga prov (7 kap. 14 § högskoleförordningen 1993:100, HF) som kan tänkas behöva göras (exempelvis om audition behöver genomföras online) uppmuntrar expertgruppen lärosätena att använda sin egen

rådighet och expertis för att ta de skyndsamma beslut som krävs för att proven ska kunna genomföras. Det är de konstnärliga lärarna i högskolan som besitter den sakkunskap som krävs för att säkerställa kvalitet och likabehandling i de konstnärliga provens genomförande. Expertgruppen konstaterar att det krävs ämnesspecifika antagningsprov för antagning av studenter till samtliga platser på de konstnärliga utbildningarna.

Likaså behöver varje lärosäte självständigt ta ställning till om lokalt utformade urvalsgrunder (7 kap. 23 § första stycket 1 HF), i förekommande fall, går att genomföra som tänkt. Exempelvis har Karolinska institutet som en konsekvens av Folkhälsomyndighetens rekommendationer om att begränsa resande till och från Stockholm beslutat att helt ställa in de alternativa urvalen till Läkarprogrammet och Tandläkarprogrammet inför höstterminen 2020. I detta exempel kommer platsfördelning istället göras enbart till urvalsgrupperna betyg och högskoleprov.

För vissa lokalt utformade prov krävs även att lärosätet beviljas särskilt tillstånd av UHR (7 kap. 15 § HF). UHR har den 27 mars gått ut med information till lärosätena om hur de ser på de möjligheter som finns till anpassning av sådana prov i den rådande situationen.

h) Svenska akademiska meriter

Brita Lundh tog upp antagningen till avancerad nivå för dem som till sommaren inte har möjlighet att bli klara med sin grundutbildning, p.g.a. virusutbrottet. Lärosätena har viss möjlighet att i antagningen göra undantag från krav på fullgjord grundutbildning. Flera lärosäten antar idag till avancerad nivå med villkor som innebär att examen på grundnivå måste vara klar för att studenten senare ska kunna få en examen på avancerad nivå. Expertgruppen hänvisar i denna fråga vidare till minnesanteckningarna från senaste mötet med Nationella bedömningsgruppen för antagning (NBA) då frågan behandlades. Minnesanteckningarna från NBA publiceras på NyA-sidorna, på www.uhr.se, meddelade Marie Eslon.

i) Övriga frågor m.a.a. den samordnade antagningen sommaren 2020

Inga ytterligare frågor anmäldes.

3. Omställningen av lärosätenas undervisning och examination till nätbaserade former fr.o.m. den 18 mars

a) Kursplanernas mål ska säkerställas men formerna för undervisning och examination får anpassas

Christopher Sönerbrandt inledde med att referera UKÄ:s ställningstaganden m.a.a. det nya coronaviruset. Det finns publicerat på UKÄ:s webbsida:

<https://www.uka.se/om-oss/var-verksamhet/med-anledning-av-coronavirus.html>

Expertgruppen uttalade sig enhälligt att lärosätena även i denna situation behöver säkerställa att studenterna uppnår kursplanernas lärandemål. Ytterst handlar det om att examens kvalitet och värde enligt examensbeskrivningarna i examensordningen (bilaga 2 HF) inte devalveras utan ska garanteras.

Expertgruppen diskuterade vidare vikten av att bibehålla rättssäkerheten i förhållande till studenterna och att säkerställa det fortsatta studentinflytandet även då beslut om anpassning av undervisnings- och examinationsformer sker under dessa brådskande omständigheter. Matilda Strömberg, SFS, uppmanar lärosätena till en tät dialog med de lokala studentkårerna.

Av rättssäkerhets- och likabehandlingskäl avråder expertgruppen bestämt från att under rådande läge tillåta avsteg från den betygsskala som är fastställd i kursplanen. Hur står sig ett sådant "undantagstillståndsbetyg" i relation till de övriga betyg som tidigare satts och senare kommer sättas på samma kurs för andra studenter vid andra kurstillfällen eller samma kurstillfälle? Hur påverkar det internationella studenters möjlighet att konkurrera om de inte kan visa att de fått ett visst graderat betyg? Även svenska studenter kan få svårigheter då betygen kan utgöra urvalsgrund för fortsatta studier. Expertgruppen menar att varken lärandemål, betygsskalor eller betygskriterier bör ändras, med tanke på studenternas rättssäkerhet och även med tanke på rimliga krav som bör kunna ställas på att lärosätena även i detta läge garanterar utbildningens kvalitet.

Expertgruppen lyfte även vikten att tillse att särskild hänsyn fortsätter att tas till behov och anpassningar för studenter med funktionsvariationer när undervisnings- och examinationsformerna snabbt ställs om.

Expertgruppen menar att alla tillfälliga avsteg från beslutade kursplaner som görs med anledning av virusutbrottet bör dokumenteras. Kursplaner bör helst inte alls ändras i efterhand, utan i denna situation är det enligt expertgruppens tolkning fråga om tillfälliga avsteg från kursplanen som beslutas och dokumenteras i särskild ordning enligt respektive lärosätes besluts- och delegationsordning.

b) Studenternas rätt till studiemedel – lägesrapport SUHF, CSN och Ladokkonsortiet samverkansgrupp

Se även minnesanteckningen från samverkansgruppens möte den 20 mars, som skickades ut till samtliga lärosäten den 24 mars.

Centrala studiestödsnämnden, CSN, har från och med den 7 april möjlighet att besluta om studiemedel utifrån nya regler som utgör en del av regeringens satsningar för att dämpa de negativa konsekvenserna av virusutbrottet. De nya reglerna beskrivs på CSN:s webbsidor som riktar sig till studenter ([csn.se](https://www.csn.se)) respektive till läroanstalterna ([csn.se/partner](https://www.csn.se/partner)).

Matz-Ola Cajdert, Ladokkonsortiet, och Joacim Strömblad, CSN, redogjorde tillsammans för slutsatser och rekommendationer till lärosätena utifrån de båda organisationernas gemensamma pågående utredning av de frågor som har uppstått. Expertgruppen diskuterade det som presenterades och ställde sig bakom detta. Expertgruppen hänvisar därmed vidare i dessa frågor till den information som senast fredag den 3 april kommer att skickas ut från Ladokkonsortiet till samtliga lärosäten.

Expertgruppen understryker vikten av att lärosätena dokumenterar och håller god ordning på alla de tillfälliga ändringar som nu snabbt genomförs, för att studenternas rätt till studiemedel ska kunna säkerställas. Det är viktigt att dokumentera vad som skett som förhindrat studenter att slutföra viss kurs under ordinarie tid och vilka studenter som varit berörda. CSN kommer i vissa fall, till hösten eller senare, behöva begära skrivna intyg från lärosätena för enskilda studenter. För att förenkla hanteringen för både lärosätena och CSN är det viktigt att CSN tar fram tydliga instruktioner till lärosätena om form och innehåll för sådana intyg, menar expertgruppen.

c) **SUHF och Socialstyrelsen: beredskap för smidigt utfärdande av examensbevis och legitimation för vårdrken sommaren 2020**

Christopher Sönerbrandt informerade om att SUHF genom kontakt mellan expertgruppen och de ansvariga enhetscheferna på Socialstyrelsen har säkerställt att höjd beredskap finns för dels att snabbt och smidigt utfärda legitimationer till nyutexaminerade sjuksköterskor, läkare och andra legitimationsyrken inom hälso- och sjukvården, samt dels att besvara lärosätenas förfrågningar om legitimation vid utfärdande av specialistsjuksköterskeexamen eller barnmorskeexamen. Förfrågningar om legitimation skickas som tidigare från lärosätenas examenshandläggare till Socialstyrelsen, registret över legitimerad Hälso- och sjukvårdspersonal, i Excel-format till hosp@socialstyrelsen.se. Socialstyrelsen kommer prioritera dessa förfrågningar och räknar med en generell svarstid på inte mer än 1-2 dagar.

d) **Övriga frågor m.a.a. omställningen av undervisning och examination till nätbaserade former**

Expertgruppen noterade att om undervisningsformen för en kurs ändras i och med ett tillfälligt avsteg från det som anges i kursplanen på grund av de akuta omständigheterna behöver detta dokumenteras för att kunna följas upp i ett senare skede. Av kontakter med UKÄ samt SCB har framkommit att undervisningsformen däremot inte behöver ändras i Ladok.

4. Avgiftsskyldiga studenter och migrationsfrågor, m.a.a. det nya coronaviruset

a) **Migrationsverket och reglerna för uppehållstillstånd m.a.a. det nya coronaviruset**

Inledningsvis noterar expertgruppen det Migrationsverket skriver om det rådande läget: "All prövning av ansökningar om uppehållstillstånd utgår från lagar som Migrationsverket måste följa. De lagarna tar inte hänsyn till några extraordinära händelser, och i ett sådant läge kan myndigheten ha en dialog med lagstiftarna om de konsekvenser dagens lagstiftning har utifrån effekterna av coronavirusets spridning."

<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Aktuella-fragor/Coronaviruset.html>

i. *Vilken beredskap har lärosätena för att hantera frågor om avgiftsskyldiga studenter som inte kan klara av laborativa eller praktiska moment i tid och som inte kan få uppehållstillstånd beviljat annat än för heltidsstudier?*

Christina Murray belyste den situation som kan uppstå för avgiftsskyldiga studenter när det gäller laborativa eller praktiska delar i kurser. I vissa fall kommer studenterna inte kunna erbjudas möjlighet att genomföra dessa delar p.g.a. beslut för att begränsa smittspridningen i samhället. Lärosäten kan i det läget tvingas skjuta upp dessa delar och se till att de erbjuds så snart det åter är möjligt. Här finns en uppenbar risk att avgiftsskyldiga studenter som behöver uppehållstillstånd för studier kommer särskilt i kläm. Eftersom migrationslagstiftningen inte tar hänsyn till några extraordinära händelser och uppehållstillstånd för studier endast beviljas för heltidsstudier kan konsekvensen bli stor för enskilda avgiftsskyldiga studenter. Det finns risk att dessa studenter tvingas resa hem när tiden för deras uppehållstillstånd löper ut och att de sedan inte beviljas något nytt uppehållstillstånd för studier när det åter blir möjligt att på ort och ställe i Sverige fullgöra dessa mindre laborativa eller praktiska delar av utbildningen som återstår som rester, i de fall det inte är fråga om heltidsstudier.

b) Hantering av återbetalningskrav

- i. *Hantering av eventuella återbetalningskrav från avgiftsbetalande studenter under vårterminen 2020 som kanske anser att de inte fick vad de betalade för?*

Undervisnings- och examinationsformer har sedan den 18 mars plötsligt ställts om till fjärr- och distansundervisning. Situationen omfattar samtliga utbildningar och studenter, och därmed även de kurser som de avgiftsskyldiga studenterna läser. Expertgruppens spaning är att alla lärosäten nu gör sitt yttersta för att så många examinationer som möjligt ska kunna fullgöras på distans.

Eftersom kurserna fullföljs, även om tillfälliga avsteg från kursplanerna görs avseende att undervisningen och examinationerna sker i alternativa nätbaserade former, menar expertgruppen att någon generell återbetalning av studieavgifter för vårterminen 2020 inte borde vara aktuell.

Dock bör lärosätena vara uppmärksamma på situationer liknande den som beskrivs ovan. I händelse av att studierna inte blir klara i tid och enskilda studenter nekas ett förlängt uppehållstillstånd för studier p.g.a. att de rester som återstår inte motsvarar heltidsstudier, bör lärosätena överväga att lyfta den principiella frågan till regeringen. Om det trots detta, och alla övriga ansträngningar som lärosätet kan tänkas göra, till sist ändå visar sig att det inte finns någon rimlig möjlighet för enskilda studenter att återkomma till Sverige för att fullgöra det som återstår av utbildningen p.g.a. hinder som rests i och med den svenska migrationslagstiftningen bör lärosätet som en allra sista åtgärd överväga att återbetala en del av studieavgiften i dessa fall.

Lärosätena bör för övrigt vara uppmärksamma på att om avgiftsskyldiga studenter med anledning av den akuta krisen p.g.a. sjukdomen covid-19 ansöker om studieuppehåll för att de vill hjälpa till genom att under en tid arbeta inom hälso- och sjukvården så skulle det dels kräva en ansökan till Migrationsverket om ett byte av uppehållstillstånd från studier till arbete, samt sedan även att förlängning av uppehållstillstånd för studier beviljas när studierna ska återupptas. Eftersom migrationslagstiftningen inte tar några hänsyn till extraordinära händelser bör lärosätet i ett sådant fall stödja studenten med vägledning och upplysningar om villkoren för uppehållstillstånd.

- ii. *Hur kommer lärosätena ställa sig till återbetalning av studieavgift vid förhinder p.g.a. coronapandemin, för att sökande från tredjeland ska "våga" betala studieavgiften inför höstterminen 2020?*

Expertgruppen uppmanar lärosätena att iakttä ett likvärdigt och generöst förhållningssätt vad gäller återbetalning av studieavgifter, framförallt när det gäller studenter som inte kan påbörja sin utbildning p.g.a. att utbildningen inte kan ges, studenterna inte får uppehållstillstånd eller att studenterna är förhindrade att resa (exempelvis p.g.a. stängda gränser) p.g.a. virusutbrottet. Varje lärosäte bör kommunicera med de sökande om detta förhållningssätt, så att de sökande känner till förutsättningarna i så god tid som möjligt före sista betalningsdag för den första terminens studieavgift. Syftet med det är att om möjligt minska de sökandes upplevelse av risk och därmed bidra till att fler vågar betala studieavgiften i tid före sista betalningsdag som infaller redan under försommaren.

Om utbildningen måste ställas in p.g.a. virusutbrottet förordar expertgruppen att återbetalning av hela det inbetalade beloppet för första terminen görs, utan ev. avdrag för administrativa kostnader. Även anmälningsavgiften kan i dessa fall med

fördel återbetalas direkt från lärosätet utan att det nödvändigtvis behöver involvera UHR, anser expertgruppen.

Expertgruppen anser dock att omställning till distansundervisning i sig inte bör anses vara särskilt skäl för återbetalning av studieavgift.

UHR och SUHF har nåtts av underrättelser om att den rådande situationen påverkar utlandsmyndigheternas verksamhet så att de i vissa fall inte har någon kapacitet eller har nedsatt kapacitet för intervjuer av sökande, vilket riskerar leda till att färre sökande kan få beslut om uppehållstillstånd för studier i tid.

De olika ländernas nuvarande och omfattande reserestriktioner och i flera fall helt stängda gränser på obestämd tid gör att det i nuläget är omöjligt att förutse i vilken omfattning de internationella studenter som nu i april blir antagna till utbildningar med start höstterminen 2020 kommer att kunna ta sina platser i anspråk.

c) Anstånd med studiestarten

- i. *Bör förhinder p.g.a. coronapandemin anses vara särskilt skäl för anstånd med studiestarten?*

Ansökningar om anstånd med studiestarten bör även i det rådande läget hanteras i enlighet med SUHF:s rekommendationer (p.7 Rek 2018:2). Vid inställd utbildning bör dock i första hand återbetalning av studieavgiften ske enligt ii) ovan.

I detta sammanhang understryker expertgruppen samtidigt att det inte är önskvärt att antagningssystemet inför 2021 redan nu fylls upp av personer som får anstånd med studiestarten. Det skulle innebära betydande osäkerhet för lärosätenas planering av utbildningsplatser och försvåra urvalsprocesserna, särskilt i de internationella antagningsomgångarna till vårterminen och höstterminen 2021.

d) Övriga frågor om internationella studenter m.a.a. det nya coronaviruset?

Inga ytterligare coronarelaterade frågor anmäldes.

e) Övriga frågor om avgiftsskyldiga studenter, som inte är en direkt konsekvens av det nya coronaviruset

- i. *Kvarstående frågor efter de införandet av de nya reglerna den 1 januari 2020*
Den 1 januari 2020 började nya regler att gälla för studenter som ansöker om eller har uppehållstillstånd för studier i Sverige. Detta berodde på att Sverige då införde Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/801. De nya reglerna beskrivs närmare på Migrationsverkets webbsida:
<https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Studera-och-forska-i-Sverige/Nyhetsarkiv/2020-01-01-Nya-regler-for-studenter>

Expertgruppen noterar att det finns kvarstående frågor i sektorn om hur de nya migrationsreglerna faktiskt kommer att påverka internationella studenters möjligheter att delta i studier i Sverige, få anstånd, få studieuppehåll eller återbetalning av studieavgift samt hur lärosätena lämpligtvis bör hantera dessa frågor. Expertgruppen avser att återkomma till detta område och önskar dialog med SUHF:s expertgrupp för internationaliseringsfrågor för att samla in och följa upp frågorna.

- ii. *Utbildningens start- och slutdatum ska anges på antagningsbeskeden*
UHR har nyligen gått ut och uppmanat lärosätena att ange start- och slutdatum för hela utbildningen på antagningsbeskedet, som en följd av att Migrationsverket sedan den 1 januari 2020 inte längre får bevilja generella tillståndstider.
- iii. *Bufferttiden vid höstterminens start 2020 blir fyra veckor istället för två*
Uppehållstillstånd för studier beviljas enligt de nya reglerna med s.k. bufferttid som är två veckor före och två veckor efter utbildningens start- och slutdatum. Migrationsverket kommer dock till höstterminen 2020 att bevilja fyra veckor före utbildningens start. Direktivet infördes 1 januari 2020 men anmälan till studier höstterminen 2020 öppnade redan i oktober 2019. Förlängningen av bufferttiden vid detta tillfälle är för att studenter i förekommande fall ska kunna delta i förberedande kurser som sker i augusti månad, i enlighet med de äldre reglerna.
- iv. *Pilotprojekt om tvååriga uppehållstillstånd*
Christina Murray gav en kort lägesrapport om det pågående pilotprojektet gällande tvååriga uppehållstillstånd för programstudenter.

5. Övriga frågor och sammanfattning

a) Rapporten från andra grupper

- i. *Samverkansgruppen SUHF – UHR*
Ann Cederberg rapporterade att samverkansgruppens senaste möte skedde före Coronakrisen startade. Vid mötet diskuterade gruppen bl.a. den nationella studieadministrativa konferensen NUAK 2020 liksom de då pågående förberedelserna inför Almedalen 2020. Man lyfte även det nya säkerhetsnätverket som lärosätena har bildat som svar på ett växande behov. Säkerhetsnätverket arbetar proaktivt med frågor kring hat och hot på lärosätena.
- ii. *Nationella bedömningsgruppen för antagning (NBA)*
Marie Eslon rapporterade från NBA där man bland annat arbetat med att ta fram nya s.k. landblad (information om meriter från olika länder) och diverse behörighetsfrågor. Vidare har NBA närläst förslagen och innehållet avseende tillträdesfrågorna i rapporten Ökad rörlighet mellan yrkeshögskoleutbildning och högskoleutbildning (MYH och SUHF, 2019).
- iii. *Samordningsgruppen för högskoleprovet (HP-gruppen)*
Tarmo Haavisto rapporterade från HP-gruppens arbete. Då vårens högskoleprov ställdes in är många arbetsuppgifter för HP-gruppen också inställda. Betydande delar av kostnaderna är dock redan upparbetade. Provet som skulle använts den 4 april kommer att kunna användas vid ett senare tillfälle eftersom beslutet fattades precis före provet skulle distribueras.
- iv. *Antagningsrådet*
Christopher Sönerbrandt meddelade att Antagningsrådet har sitt nästa möte den 22 april. Antagningsrådet har genom en workshop med lärosätenas produktionsansvariga tagit fram en kartläggning av vilka utmaningar och möjligheter man ser för den nationellt samordnade antagningen på kort och lång sikt. Avsikten är att detta arbete ska lyftas vidare i Antagningsrådets och lärosätenas dialog med UHR om prioriteringar för kommande år.

- v. *Tillträdesrådet*
Jerker Dahne rapporterade från Tillträdesrådets möte på UHR den 12 februari där bl.a. UHR:s rapport om vägen till utlandsstudier diskuterades. Utlandsstudier förefaller förstärka bilden av social snedrekrytering i högskolan. Hur kan vi förändra det? Man resonerade även om regeringsuppdraget till UHR och UKÄ att tillsammans kartlägga lärosätenas användning av lokalt beslutade urvalsgrunder. Tillträdesrådet underströk vikten av att detta regeringsuppdrag utförs med inställningen att det handlar om främjandearbete. Vidare diskuterade Tillträdesrådet även arbetet att ta fram det nya behörighetsprovet.
- vi. *Ladokkonsortiets verksamhetsplaneringsgrupp*
Inget nytt möte har varit och inget finns att rapportera, meddelade Cilla Häggkvist.
- vii. *Expertgruppen för internationaliseringsfrågor*
Christina Murray rapporterade att gruppen vid sitt senaste möte bl.a. diskuterade STINT:s rapport Ansvarsfull internationalisering, vilket är ett komplext område som behöver tas vidare. Vidare arbetar expertgruppen med frågor om lärosätenas internationella nätverk, samt på vilket sätt SUHF genom expertgruppen framöver ska engagera sig och prioritera sitt arbete kopplat till olika internationella nätverk. Expertgruppen för internationaliseringsfrågor har den senaste tiden, i dialog med expertgruppen för studieadministrativa frågor och i samråd med bl.a. Migrationsverket och vissa utlandsmyndigheter, lyft aktuella säkerhetsfrågor i och med verksamheten med avgiftsskyldiga studenter.
- viii. *Forum för internationalisering*
Inget att rapportera.
- ix. *Sveriges förenade studentkårer, SFS*
Matilda Strömberg rapporterade att även SFS arbetar mycket med coronarelaterade frågor i nuläget. SFS arbetar brett för att samla in studentrelaterade problem, som de sedan arbetar med för att vara med och påverka och bidra till lösningar och svar. Matilda Strömberg nämnde särskilt betydelsen av samarbetet med SUHF och dialogen med Regeringskansliet. SFS har nyligen publicerat en uppdaterad lista med aktuella coronarelaterade studentproblem på sin webbsida:
<http://sfs.se/blogg/lista-over-coronarelaterade-studentproblem>
- SFS påminner också om att studentinflytandet på lärosätena är särskilt viktigt nu i coronatider! Utvecklingen går snabbt och beslut tas som har stor påverkan på förutsättningar och villkor för studenterna vid universitet och högskolor. Det är även i en akut situation viktigt att se till att studenternas rätt att vara representerade när beslut fattas eller beredning sker som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation säkerställs av varje lärosäte.
- x. *Förvaltningschefernas nätverk*
Lotten Glans rapporterade att nätverket för universitetens förvaltningschefer ställde in sitt möte i samband med att coronakrisen startade, och att nästa möte sker den 1 april. Ann Cederberg rapporterade att högskolornas förvaltningschefer efter virusutbrottet har övergått till digitala möten som sker tätare än tidigare, varannan vecka.

b) Hantering av expertgruppens övriga pågående ärenden - från tiden före det nya coronaviruset

Expertgruppen beslutade att övriga pågående ärenden ska hanteras enligt följande noteringar:

- Listan med ärenden under beredning till kommande möten, kvarstår oförändrad enligt föregående minnesanteckning (AU m.fl. ledamöter ansvarar).
- Avrapportering av expertgruppens verksamhet under mandatperioden, kvarstår oförändrad (AU).
- Konferens om forskarutbildningsfrågor till hösten 2020, bordläggs till kommande möte (Lotten Glans).
- Validering av reell kompetens inom högskolan: NBA har skickat en remiss till lärosätena som ingår i beredningen av kommande revidering av SUHF:s rekommendationer. Arbetet är försenat med anledning av virusutbrottet. Ärendet bordläggs till kommande möte (Marie Eslon och Tarmo Haavisto)
- Nominering av personer till olika grupper: Beredningen av dessa ärenden pågår enligt föregående minnesanteckning, men har försenats p.g.a. virusutbrottet. Beslut kommer att fattas per capsulam. (AU)
- Förutbildningspoäng i Ladok och NyA: Frågorna som SUHF tidigare har ställt har nu beretts av UHR och Ladokkonsortiet tillsammans. De bjuds in att delta vid kommande möte för att presentera arbetet och slutsatserna för expertgruppen.
- Koder för att beskriva kursers inplacering i utbildningssystemet: Expertgruppens senaste kommentarer kommer att skrivas ihop med tidigare kommentarer och därefter expedieras, enligt föregående minnesanteckning. Ärendet är därmed avslutat.

c) Övriga frågor

- Workshop om strategier för internationalisering*
Christina Murray lyfte ett förslag om en workshop angående lärosätenas strategier för internationalisering. Expertgruppen välkomnade förslaget och framförde att en workshop om strategier för internationalisering lämpligtvis leds av expertgruppen för internationaliseringsfrågor och att expertgruppen för studieadministrativa frågor medverkar. Christopher Sönnerbrandt föreslog att en sådan workshop, när stormen passerat, kan bli ett värdefullt steg för att belysa den nya situationen "post corona". Vi kommer att behöva samlas för att omorientera oss och inleda en om- eller återuppbyggnadsfas som blir viktig för vårt fortsatta arbete för internationalisering av utbildningsverksamheten.
- Överenskommelserna mellan UHR och lärosätena förlängs med ett år*
Christopher Sönnerbrandt och Susanne Wadsborn-Taube informerade om att UHR:s och SUHF:s arbete med att se över de treåriga överenskommelserna mellan UHR och lärosätena om antagningstjänster och licenstagstjänster skjutits upp till 2021 och att de nuvarande överenskommelserna som löper ut vid årsskiftet förlängs med ett år, med behov av endast mindre justeringar som tas fram gemensamt efter sommaren.

Sammanfattning av dagen och vad som sker härnäst

Ann Cederberg tackade alla som deltagit i det innehållsrika heldagsmötet för engagemang och gott samarbete. Minnesanteckningen från dagens möte har hög prioritet och ambitionen är att den ska justeras skyndsamt så att den kan skickas ut före helgen, senast på förmiddagen fredag den 3 april.

📅 Kommande möte

Nästa möte sker via Zoom den 14 maj kl 9.30 – 12.30.

📅 Avslutning

Ann Cederberg avslutade mötet på utsatt tid.

Justerad av

Ann Cederberg

Christopher Sönnerbrandt

Linda Gerén

Brita Lundh

Tarmo Haavisto

Höjd beredskap inför arbetet med antagningen till höstterminen 2020

Med anledning av den pågående smittspridningen av det nya coronaviruset har SUHF höjd beredskap inför antagningen till höstterminen 2020 och arbetar proaktivt med att stödja medlemmarnas arbete att säkerställa kontinuitet i sin antagningsverksamhet.

Enligt styrelsens uppdrag till Expertgruppen för studieadministrativa frågor utgör ordförande och verkställande ledamot, med stöd av SUHF:s kansli, arbetsutskott som snabbt kan agera och råda SUHF:s styrelse i akuta frågor och bistå i överläggningar med exempelvis UHR.

För att bistå expertgruppens verkställande ledamot, Christopher Sönnerbrandt, i överläggningar med UHR om kontinuitetshandlingen i den nationellt samordnade antagningen med anledning av coronaviruset, utses en särskild samverkansgrupp bestående av följande ledamöter från Expertgruppen för studieadministrativa frågor och Antagningsrådet: Cilla Häggkvist, Uppsala universitet, Brita Lundh, Högskolan i Halmstad, Tarmo Haavisto, Lunds universitet, och Kajsa Beckman, KTH.

Ann Cederberg, ordförande
SUHF Expertgrupp för studieadministrativa frågor

Linda Gerén, utredare SUHF

Höjd beredskap i lärosätenas samordning med CSN och Ladok

Med anledning av den pågående smittspridningen av det nya coronaviruset har SUHF höjd beredskap för att studenternas rätt till studiemedel ska säkerställas även i detta läge. SUHF tillsätter därför en särskild samverkansgrupp för studiemedel och dokumentation av studier, med anledning av det nya coronaviruset.

Ur styrelsens uppdrag till Expertgruppen för studieadministrativa frågor:
Ordförande och verkställande ledamot utgör, med stöd av SUHF:s kansli, arbetsutskott som snabbt kan agera och råda SUHF:s styrelse i akuta frågor och bistå i överläggningar med exempelvis UHR.

För att bistå expertgruppens verkställande ledamot, Christopher Sönerbrandt, i överläggningar med CSN och Ladokkonsortiet angående åtgärder som kan behöva vidtas med anledning av den rådande situationen, utses en särskild samverkansgrupp bestående av Brita Lundh, chef för Studerandeavdelningen vid Högskolan i Halmstad, Katarina Jonson Berglund, chef för Utbildningsstöd vid KTH, och Jerker Dahne, chef för Studentavdelningen vid Stockholms universitet.

Ann Cederberg, ordförande
SUHF Expertgrupp för studieadministrativa frågor

Linda Gerén, utredare SUHF

Rekommendation om tillämpning av föreskrift om studieuppehåll

SUHF:s presidium beslutade den 24 mars 2020 om följande rekommendation till sina medlemslärosäten.

Med anledning av den pågående smittspridningen av coronaviruset, och därav orsakade fall av sjukdomen Covid-19, kan behovet av sjukvårdspersonal över en period komma att vara stort. I detta läge skulle legitimerad sjukvårdspersonal som i nuläget bedriver studier kunna göra en insats genom att för en tid göra studieuppehåll och hjälpa till i vården.

Den student som väljer att göra en sådan insats i vården bör kunna känna sig säker på att vid ett senare tillfälle kunna återta sin studieplats. Av denna anledning rekommenderar SUHF lärosätena en generös tillämpning av bestämmelsen i högskoleförordningens 7 kap. 33 §, första stycket:

Om det finns särskilda skäl, får en högskola i enskilda fall besluta att den som är antagen till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå vid högskolan

- 1. får anstånd med att påbörja studierna, eller*
- 2. får fortsätta sina studier efter studieuppehåll.*

I Univeritets- och högskolerådets föreskrifter UHRFS 2016:1 § 4 anges att särskilda skäl för att få fortsätta studierna efter studieuppehåll kan vara sociala, medicinska eller andra särskilda omständigheter som t.ex. vård av barn, värnplikts- eller civilpliktstjänstgöring, militär grundutbildning enligt förordningen (2015:613) om militär grundutbildning eller studentfackliga uppdrag.

Lärosätena har rätt att göra egna bedömningar av vad som i övrigt kan betraktas som särskilda skäl. SUHF rekommenderar lärosätena att i beslut rörande en students rätt att fortsätta sina studier efter studieuppehåll bedöma sjukvårdspersonals arbete i sjukvården som ett sådant särskilt skäl.

Kontinuitetshantering samordnad antagning – övergripande målsättning och prioritering

1. Att antagningståget rullar i sommar
 2. Att tåget avgår någorlunda i tid
 3. Att så få sökande som möjligt blir kvar på perrongen
 4. De som blir kvar behöver vi hantera sedan
- Läget har förändrats snabbt. Vi följer utvecklingen kontinuerligt.
 - Vi har höjd beredskap, tätare samband
 - Vi är i början på ett maratonlopp